

Og mindet lader som ingenting

Et gensyn efter 60 år

VEJEN: Han fødtes i Vejen, hvor han også tilbragte sin barndom og skoletid. Gartnerhåndværket lærte han i Andst, men snart drev tidens strøm ham så længere bort fra sin hjemstavn - og for lang tid.

Først 60 år senere besøger Mads Lauridsen igen sin fødeby. For sit indre øje har han stadig det gamle bybillede, og kontrasten mellem dette og nutidens Vejen fylder ham med en stemning af melankoli, som han i næsten poetisk form skildrer i et brev til Folkebladet.

Mange ældre Vejen-borgere vil nikke bekræftende og genkendende til Mads Lauridsens skildring, og for nyere borgere i Vejen kan hans ord give anledning til eftertanke.

- Toget glider så let over skinnerne. Ikke som forhen - bumpbump - bumpbump - bumpbump. Nej, nu er det den rene luksus at køre med tog. Og så nærmer vi os Vejen. Der er Andst Bro - Der gartneriet, hvor jeg startede min gartneriske løbebane. **Ledvogterhuset** er der endnu, men bortset fra et lille stykke landbrugsjord (Suppe's ejendom) er alt forandret.

Noget, der ligner en forbrændingsanstalt, er det første, der fanger øjet.

Så kommer den ene industribygning efter den anden.

Alt fremmed og ukendeligt.

- Så kommer anlægget træerne er blevet store.

Vejen station ligner sig selv - udvendig. Derimod er der lavet om indvendig, synes jeg. Kigger mig om efter en garderobe og skal lige til at gå ind på kontoret og spørge. Så opdager jeg, at jeg står med ryggen til noget, hvor man kan låse sin kuffert inde.

-Jeg går udenfor. Alt er forandret. Jo jo, **Johannes Lauridsens buste** har jeg set før - **Hansens Hotel** ligger der stadig og ser hyggelig ud. Træerne foran har fået tykke stammer. "Æ gjærstald" er lavet om til noget andet.

Jernbanegade er borte, **Svennings fabrik** og meget andet.

I stedet er kommet noget - sikkert funktionelt og moderne - men absolut ikke kønt.

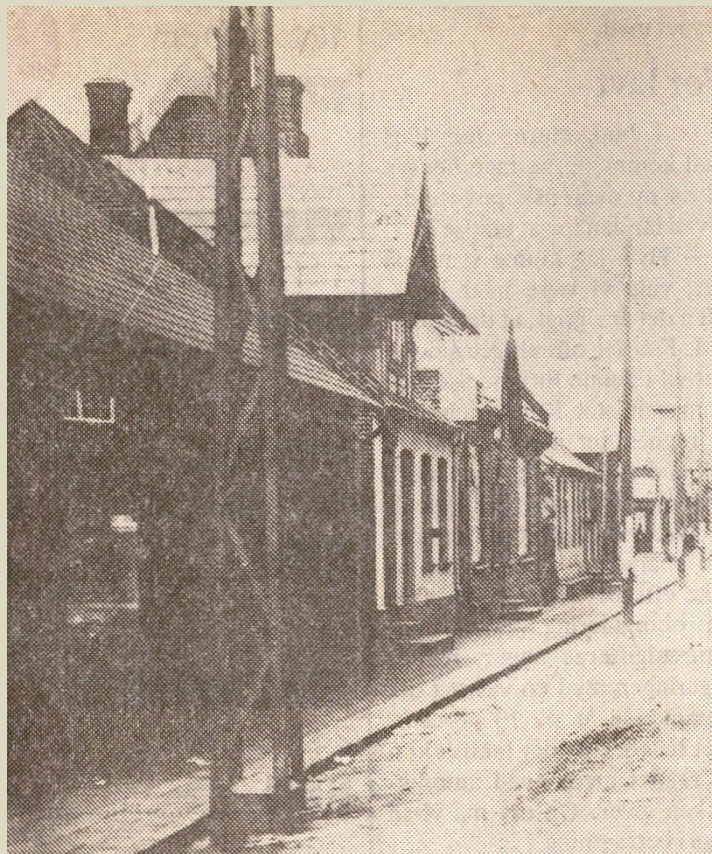
Ned gennem **Nørregade** går jeg. Næsten alt er lavet om - er blevet belemret med plastic og uskøn "udsmykning".

Værre blev det

Byen har aldrig været en skønhed. Værre er det blevet.

Vejen kirke er blevet "frilagt" - en tvivlsom "forbedring".

Sognefoged Ewald Lauesens gård er borte. - Til gengæld har man fået "strømlinet" trafik - som man nok en dag fortryder. Alt skal jo være så problemfrit, at det let bliver det modsatte. Jeg savnede også "præstestien" forbi **Hansen Jacobsen Hytten**. - Måske det bare var mig, der ikke kunne få øje på den.

Facader i Nørregade i tyverne.

Byskolen, som Mads Lauridsen erindrer den.
Træerne, han omtaler, er netop nyplantede.

Jeg prøvede at kigge på skolen, som jeg gik i engang. Selve **Pavillonskolen** synes uforandret, men det nyere byggeri var jo af en helt anden type og fik det gamle til at ligne en gammel pensionist - mon træerne i skolegården ikke var dem, der blev plantet i min skoletid? - Dem vi ikke måtte røre under den tunge hånds gengældelse! De er virkelig blevet pæne og tager lidt af for den nyere bygnings anmasselse.

Vejengårds hovedbygning er forringet til det ukendelige. Hvor er den pragtfulde stenrække med kæderne, vi gængede med. - Hvor er altanen og søjlerne, det, der lagde en aura over den fornemme bygning?

Vejen Bykro (Gæstgivergård) har da heldigvis så nogenlunde bevaret sin facade.

Landbohjemmet omkring århundredeskiftet.

Landbohjemmet

Hele vejen ned til det gamle "Landbohjem" går jeg. Der ser jeg forgængeligheden i al sin gru. - Ruderne har været brugt som skydeskiver, og en dag bliver det vel bulldozernes bytte. - Desværre. - Det var nu engang et pænt hus.

Findes der da ingen sans for noget kønt i Vejen?

Ned ad **Østeralle** er fortovet uforandret fra den gang det blev lagt - sådan i princippet - efterhånden er det noget ujævnt - ikke godt for gamle ben.

I det "lille anlæg" sætter jeg mig på en bæk og betragter **springvandet**. - Hvorfor spytter ikke alle dragerne? Og har man ikke fjernet nogle af tudserne? - Hvis man nu fik alle cigaretstumperne og andet, der flyder rundt, bort, og så fik rettet de værste ujævnheder i brolægningen, så var der såmænd ikke værst der.

Gammel demimonde

Turen gennem byen efterlod omtrent samme indtryk på mig som at se en gammel demimonde, der søger at holde sig attråværdig ved hjælp af maling og simili.

Tidligere ret kønne huse er malet over med ræddelige farver og ikke engang dette er alle steder vedligeholdet ordenligt.

Gid man dog ville tilbage til de ægte, rødstensfacader - bort med al plastic-forlorenheden.

Måske kunne man hjælpe lidt på **kirkens omgivelser** med nogle kampesten - noget gedigent smedearbejde og lidt lettere beplantning. - Der står et par flotte træer der, men med en tyngde, der trykker kirken endnu mere i knæ.

Mindestenen

Mon der ikke også kunne gøres mere ud af anlægget ved **Fr. VII-stenen**.

Hvad jeg har set af yderkvartererne virker mere tiltalende og giver håb om at disse engang vil opnå en patina, der vil åbne de ansvarliges øjne for den indre bys mangler.

Jeg er ikke i tvivl om, at der er et hav af fremragende hjerner, når det gælder "business" der i byen. - Tør man have et stille håb om, at de vil have storhed nok til at give plads og midler til en aktion til udrensning af rædslerne.

Med venlig hilsen

Mads Lauridsen

N.B.: At gå og drive langsomt gennem sin barndoms by og ikke møde et kendt ansigt og ikke at tale med et eneste menneske er en forstemmende oplevelse. Måske var det bedre at holde sig borte. Dog "Mindet lader som ingenting - er dog et lønligt kildespring".